

Opinia cadrelor didactice despre fenomenul de bullying

Analiza rezultatelor

octombrie 2025

farabullying.ro | salvaticopiii.ro

Despre analiză

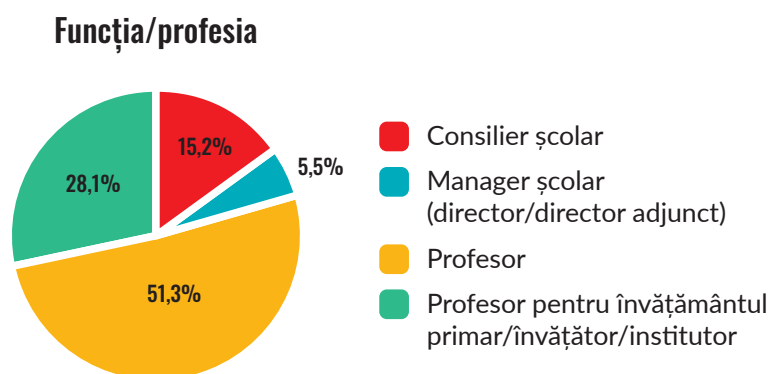
Prezenta analiză are la bază rezultatele unui proces de consultare cu aproape 2500 (2467) de cadre didactice din învățământul primar și gimnazial, manageri și consilieri școlari, răspunsurile fiind colectate în perioada 10-16 octombrie 2025.

Scopul demersului a fost de a explora opiniile cadrelor didactice și a consilierilor școlari cu privire la fenomenul de bullying în mediul școlar, dar și măsura în care profesioniștii din educație au acces la oportunități și surse de formare și informare care să le asigure pregătirea necesară pentru a recunoaște și gestiona bullyingul.

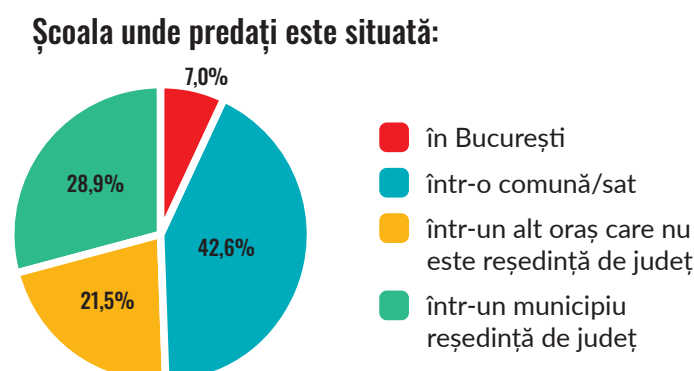
Consultarea s-a realizat prin intermediul unui chestionar online, rezultatele consultării fiind indicative la nivelul grupului țintă vizat de demers.

Despre respondenți

Puțin peste jumătate dintre respondenți sunt profesori (51,3%), 28,1% sunt cadre didactice din învățământul primar, 15,2% sunt consilieri școlari și 5,5% sunt manageri școlari (directori sau directori adjuncți).

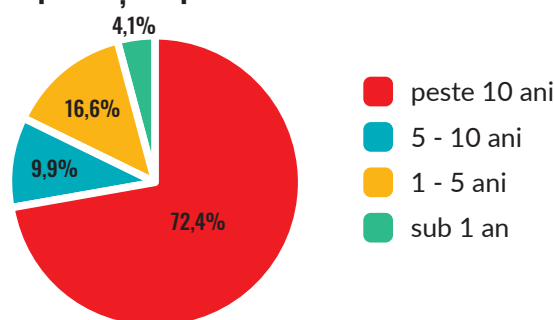

Distribuția respondenților în funcție de mediul unde se află școala unde predau este una echilibrată: 42,6% activând în școli din mediul rural, 28,9% în școli din municipiile reședință de județ, 21,5% în școli din alte orașe și 7% în școli din București.

Cei mai mulți dintre participanții la sondaj au o experiență în profesie de peste 10 ani (72,4%), iar, în funcție de mediul școlii, observăm că Bucureștiul are cea mai mică pondere a participanților la sondaj cu o experiență în profesie de peste 10 ani (65,1%).

Experiența în profesie:

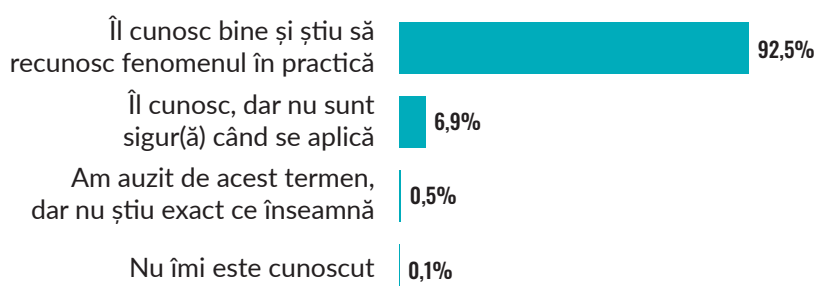

Cunoașterea termenului de bullying

În ceea ce privește familiarizarea cu termenul de bullying, peste 9 din 10 cadre didactice (92,5%) susțin că termenul le este bine cunoscut și pot recunoaște fenomenul în practică, în timp ce aproape 7% (6,9%) consideră că, deși termenul le este cunoscut, nu au siguranța că ar putea și să recunoască fenomenul în practică. Ponderea celor care doar au auzit de bullying, dar nu îi cunosc înțelesul și a celor care nu cunosc deloc termenul este foarte redusă (0,5, respectiv 0,1%).

Este posibil ca vechimea în profesie să influențeze nivelul de cunoaștere a fenomenului de bullying, în condițiile în care respondenții cu sub un an vechime au indicat un nivel bun de cunoaștere în proporție de 82%, cu mai mult de 10 puncte procentuale sub nivelul înregistrat în cazul cadrelor didactice cu peste 10 ani de experiență (93,5%). De asemenea, niveluri sensibil peste medie au fost raportate de managerii școlari (97,8%).

Cât de familiarizat(ă) sunteți cu termenul de bullying?

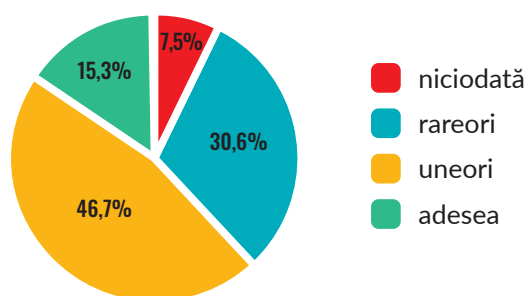

NB - toate întrebările următoare au fost adresate exclusiv respondenților care au declarat o bună cunoaștere a fenomenului (2281)

Opinii cu privire la incidența bullyingului și caracteristicile elevilor țintă

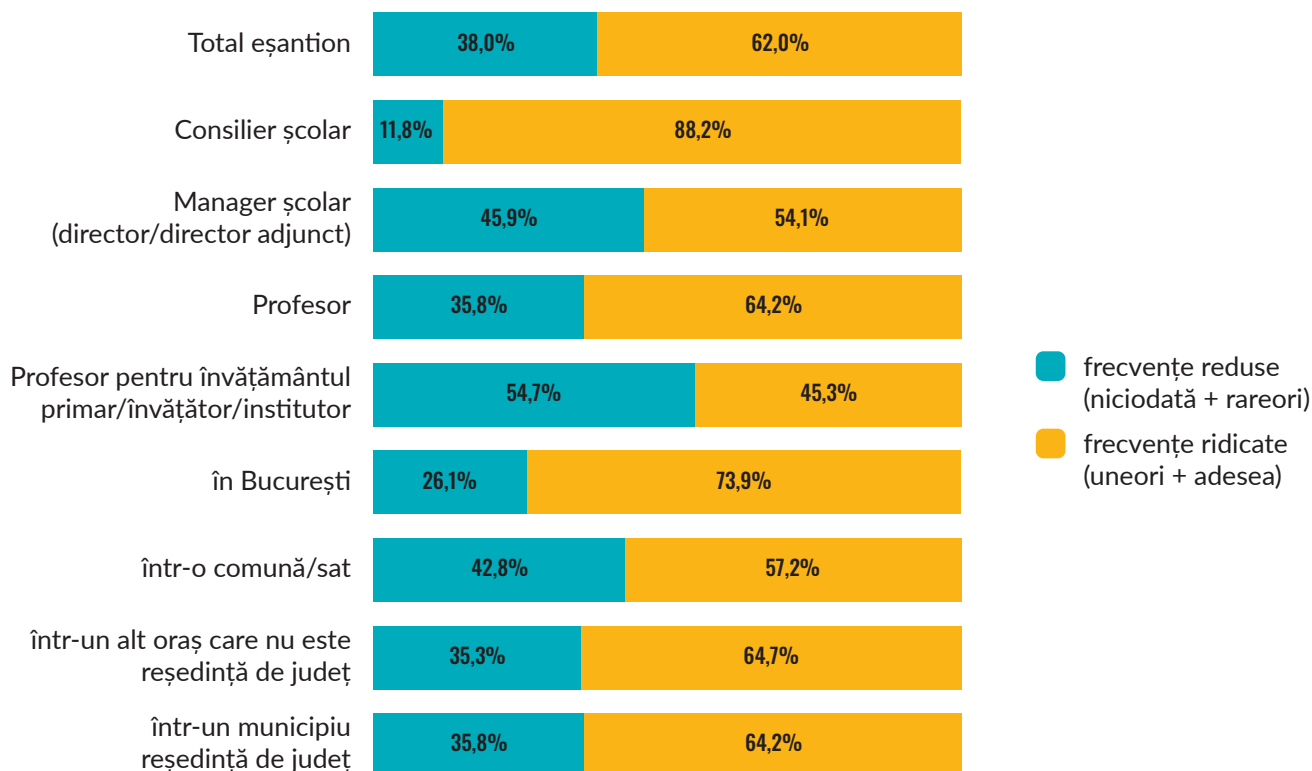
Doar 7,5% dintre respondenți consideră că elevii cu care lucrează nu sunt victime ale fenomenului de bullying, în timp ce 30,6% afirmă că acest lucru se întâmplă rar. În schimb, peste 6 din 10 profesori au indicat frecvențele cele mai ridicate ale acestui fenomen, respectiv uneori (46,7%) și adesea (15,3%).

Sunt vreunii dintre elevii cu care lucrați victime ținte ale comportamentului de bullying?

După cum se observă în graficul de mai jos, frecvențele ridicate (uneori și adesea) sunt indicate într-o măsură sensibil mai mare de consilierii școlari (88,2%) și de respondenții care profesază în școlile din București (73,9%), în timp ce, la polul opus, frecvențele scăzute (niciodată și rareori) au reprezentat opțiunea cadrelor didactice din învățământul primar (54,7%) și a cadrelor didactice din mediul rural (42,8%).

Sunt vreunii dintre elevii cu care lucrați victime ținte ale comportamentului de bullying?

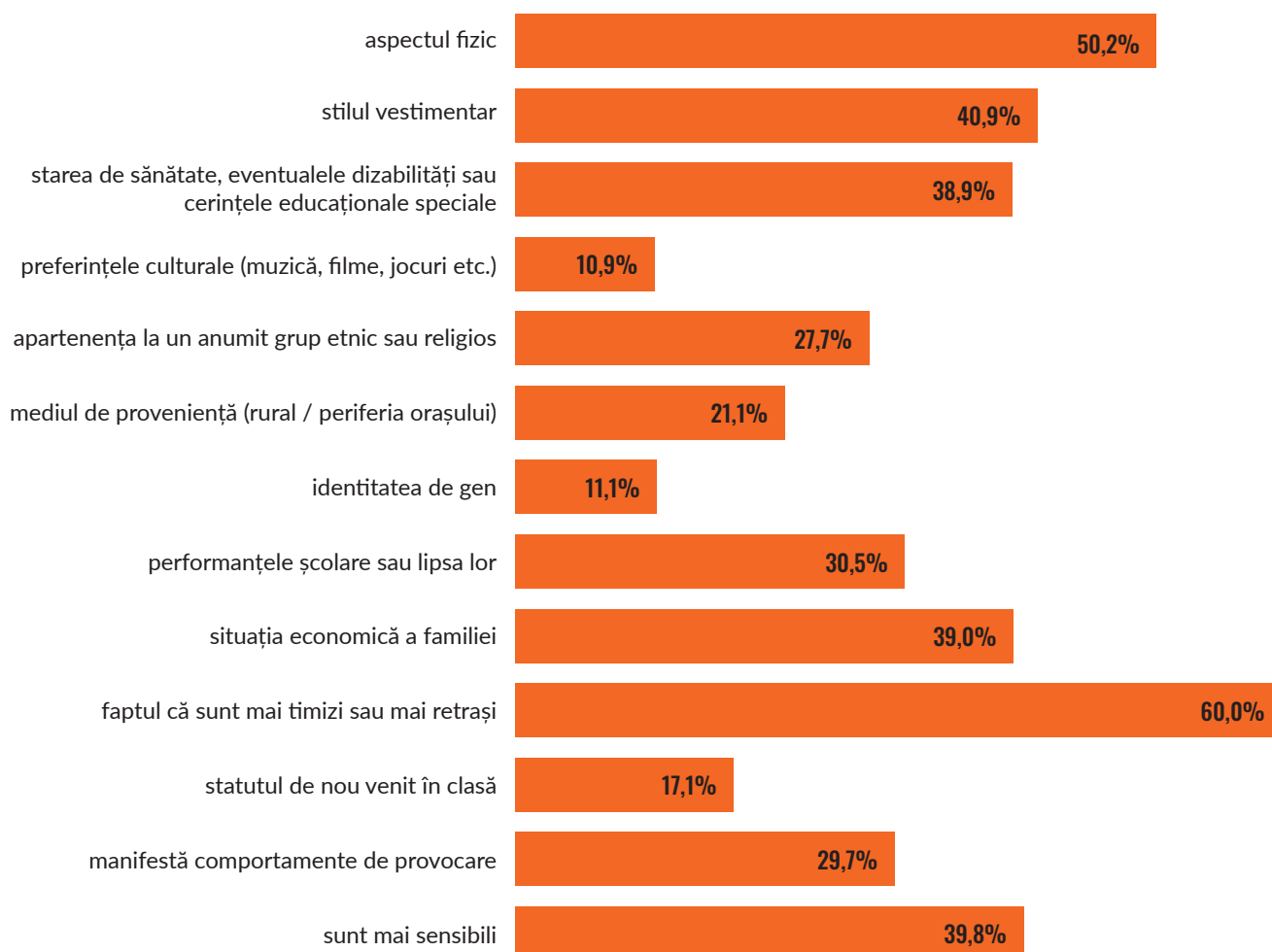
Întrebați fiind care sunt factorii sau caracteristicile care fac ca unii elevi să prezinte un risc mai mare de a deveni ținte ale bullyingului, cei mai mulți dintre respondenți (60%) au indicat timiditatea sau caracterul mai retras, următorii factori fiind aspectul fizic (50,2%) și stilul vestimentar (40,9%), urmate la mică distanță de sensibilitatea elevului țintă (39,8%) și situația economică a familiei acestuia (39%). Preferințele culturale (muzică, filme, jocuri etc.) și identitatea de gen au fost în schimb identificate de puțin peste 1 din 10 respondenți (10,9% respectiv 11,1%).

Caracterul timid sau retras al elevului țintă se plasează pe primul loc ca frecvență a nominalizărilor indiferent de experiența sau poziția profesională a respondenților sau de mediul școlii unde aceștia își desfășoară activitatea. În mod similar, nu se înregistrează variații pentru caracteristica de pe al doilea loc, respectiv aspectul fizic al elevului țintă.

În schimb, în ceea ce privește nominalizările cu al treilea nivel de intensitate, se observă variații, în sensul în care, deși la nivelul întregului eșantion, pe această poziție se plasează stilul vestimentar, respondenții cu o vechime mai mică în profesie (sub un an și între 1 și 5 ani) au optat în mai mare măsură pentru starea de sănătate, eventualele dizabilități sau cerințele educaționale speciale ale elevului țintă, în timp ce consilierii școlari, profesorii din București și din urbanul mic au înclinat mai mult spre sensibilitatea elevului țintă, iar managerii școlari și profesorii din mediul rural au considerat că situația economică a familiei elevului țintă este mai importantă în declanșarea fenomenului de bullying.

Care credeți că sunt factorii sau caracteristicile care fac ca unii elevi să prezinte un risc mai mare de a deveni victime ținte ale bullyingului?

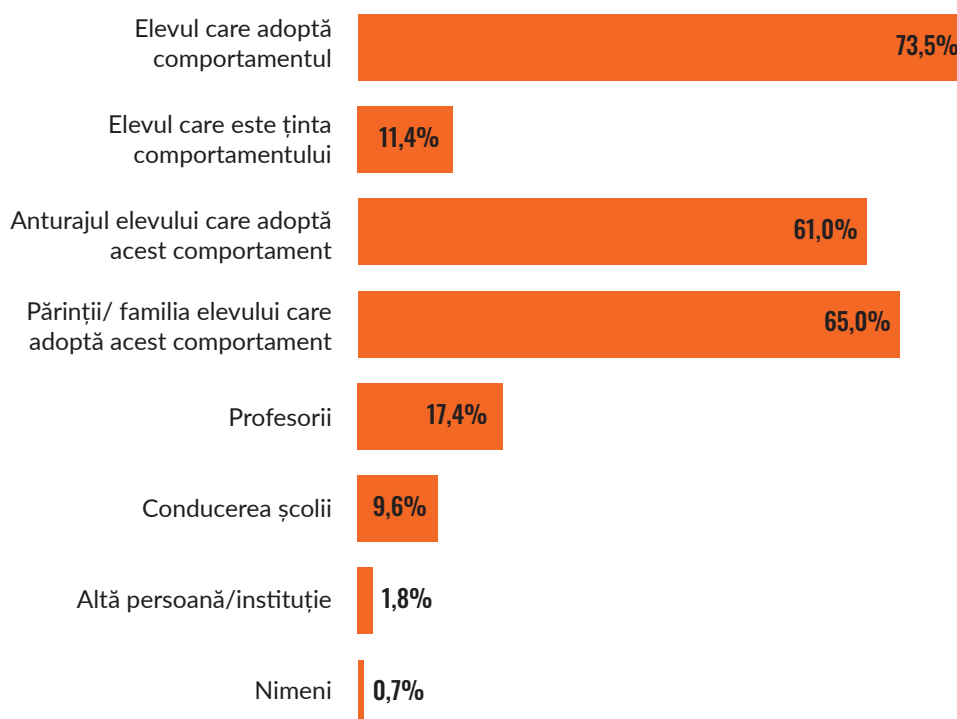
- răspunsuri multiple -

Responsabilitatea pentru bullying

În ceea ce privește responsabilitate pentru astfel de comportamente, cei mai mulți dintre participanții la sondaj o atribuie elevului care adoptă comportamentul (73,5%), urmat de părinții/familia acestuia (65%) și anturajul său (61%). Dacă prima poziție nu înregistrează variații în funcție de experiența și profesia/funcția respondenților ori mediul școlii, cea de a doua și a treia (familia, respectiv anturajul) sunt inversate ca frecvență a atribuirii în cazul managerilor școlari, a profesorilor de gimnaziu și a cadrelor didactice din urbanul mic, aceștia considerând că anturajul este responsabil într-o măsură mai mare decât părinții/familia elevului care inițiază acest comportament.

Cine este responsabil pentru orice comportament de bullying care are loc între elevi? - răspunsuri multiple -

Observăm că 17,4% dintre participanți consideră că și profesorii sunt responsabili, iar consilierii școlari (35,2%) și respondenții aflați la debut de carieră (29,3%) identifică această responsabilitate într-o măsură semnificativ mai mare față de media eșantionului.

Dacă 11,4% dintre respondenți consideră că (și) elevul care este ținta bullyingului este responsabil, consilierii școlari sunt cei care consideră în cea mai mare măsură că există o astfel de responsabilitate – aproape 1 din 5 consilieri participanți la sondaj fiind de această părere (19,2%).

Conducerea școlii a fost considerată responsabilă doar de 9,6% respondenți, cele mai mari niveluri fiind din nou înregistrate în cazul consilierilor școlari (21,4%) și al profesorilor cu experiență de sub un an (15,9%).

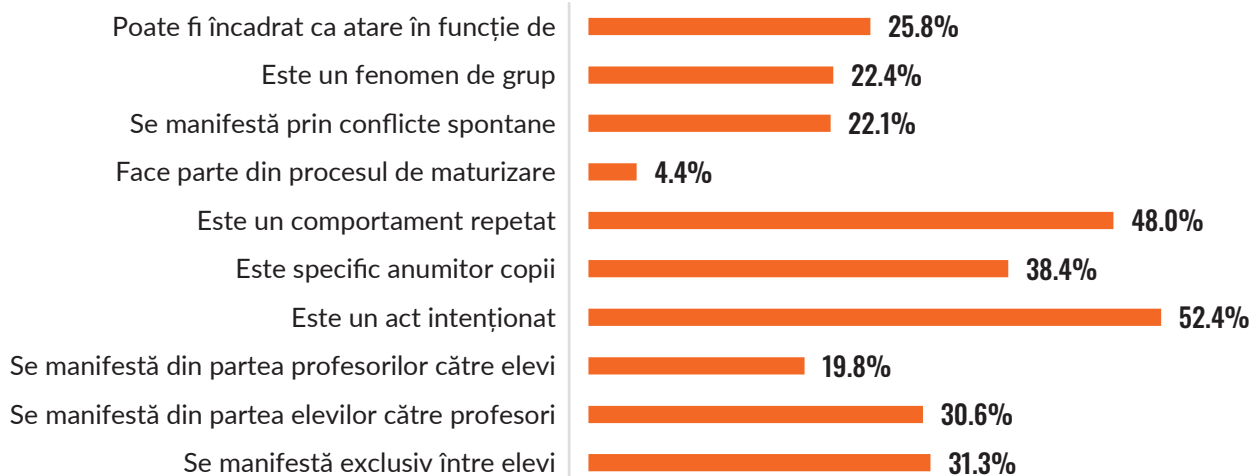
Doar 7 profesori din 100 consideră că responsabilitatea este împărțită între elevul care inițiază, familia acestuia și școală reprezentată de cadre didactice și conducerea școlii.

Dintre respondenții care au optat să nominalizeze o altă persoană sau instituție, cei mai mulți au indicat biroul/compartimentul de siguranță școlară, dar printre nominalizați se află și consilierul școlar sau persoanele cu atribuții de asistență socială pe plan local.

Caracteristicile bullyingului

Din punctul dumneavoastră de vedere, considerați că bullyingul:

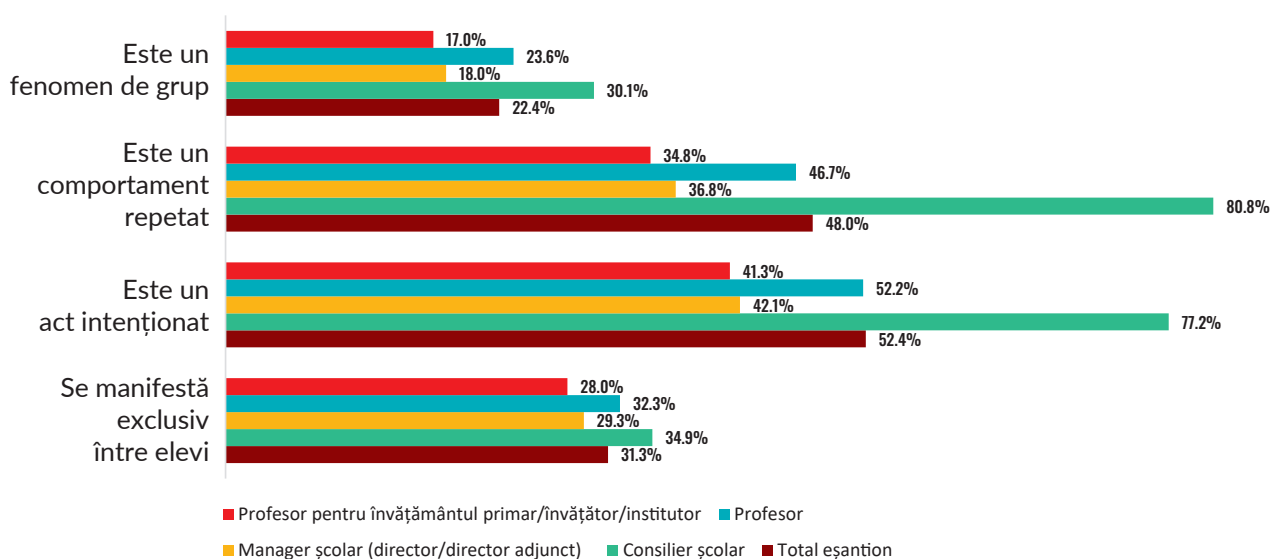
- răspunsuri multiple -

Deși peste 9 din 10 respondenți afirmă că au o bună cunoaștere a fenomenului de bullying și îl pot recunoaște și în practică, remarcăm că, atunci când acestora li se solicită să identifice caracteristicile bullyingului, nu puțini sunt aceia care fac asocieri improprii sau nu identifică trăsături care țin de natura fenomenului.

Astfel, puțin peste jumătate din respondenți (52,4%) recunosc caracterul intenționat al comportamentului (cu un nivel maxim de 77,2% în cazul consilierilor școlari), în timp ce mai puțin de jumătate (48%) recunosc caracterul repetitiv al bullyingului (cu un nivel maxim de 80,8% tot în cazul consilierilor școlari).

Caracteristici corecte

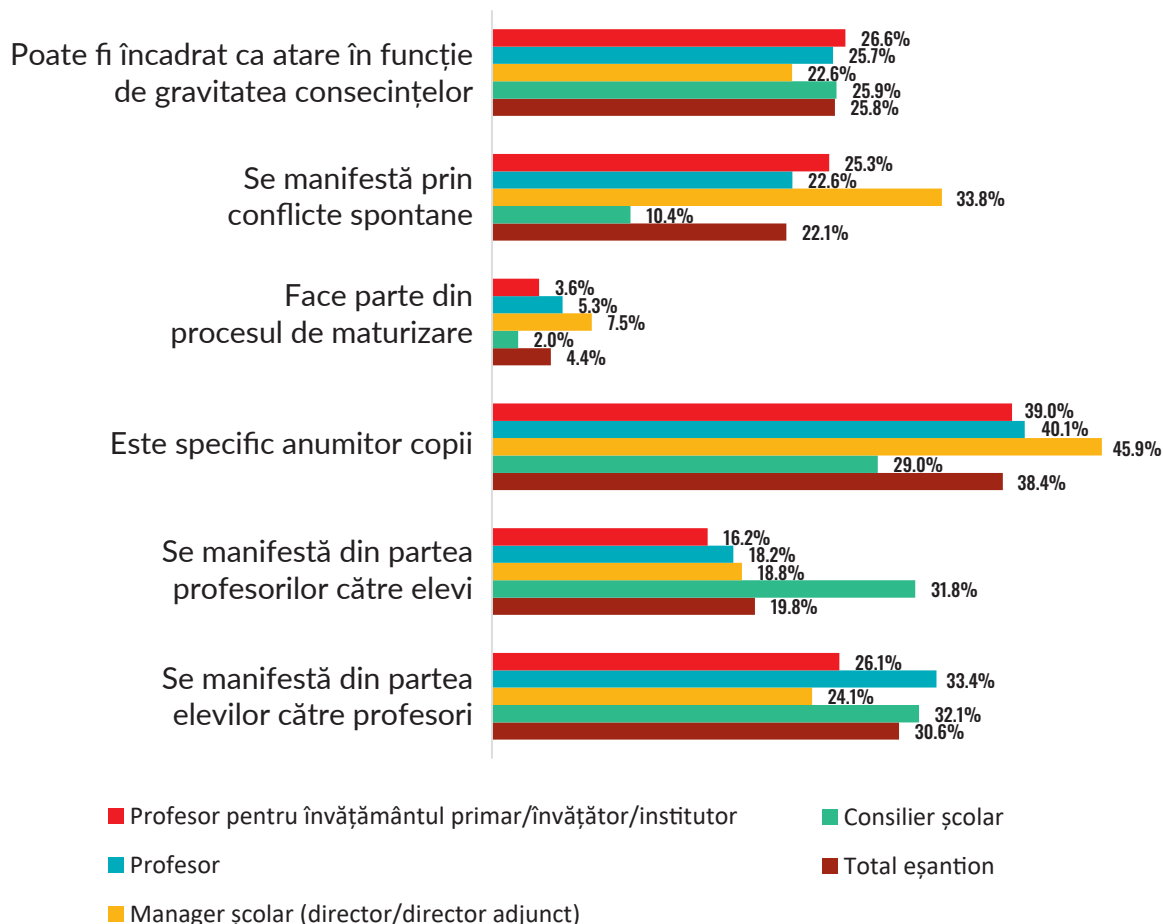

În schimb, 1 din 5 participanți la sondaj (22,1%) consideră că bullyingul se poate manifesta și prin conflicte spontane (dar peste o treime din managerii școlari - 33,8% - sunt de această părere).

Nici sfera participanților nu este în totalitate bine înțeleasă, 31,3% dintre respondenți considerând că bullyingul se manifestă exclusiv între elevi, în timp ce 30,6% sunt de părere că se poate manifesta și din partea elevilor către profesori, iar aproape 2 din 5 (19,8%) sunt în situația de a confunda bullyingul cu abuzul, considerând că bullyingul se poate manifesta și din partea profesorilor către elevi.

În schimb, este de apreciat faptul că doar 4,4% dintre participanți (dar 7,5% din managerii școlari) consideră că bullyingul face parte din procesul de maturizare.

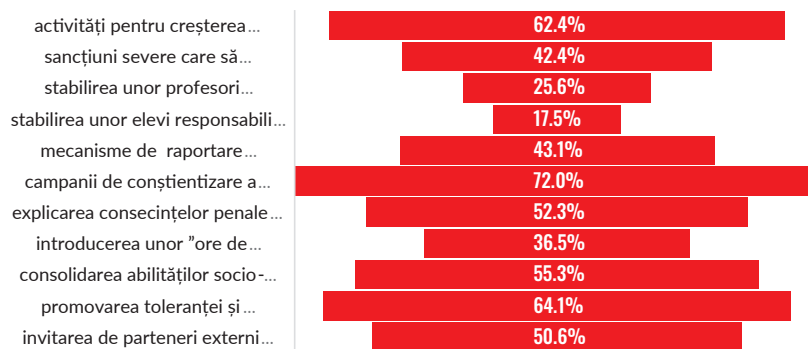
Caracteristici eronate

Opinii cu privire la natura și frecvența activităților antibullying

Atunci când li se solicită opinia cu privire la cele mai potrivite intervenții, cei mai mulți dintre participanții la sondaj au optat pentru campanii de conștientizare a părinților pentru a educa copiii într-o manieră pozitivă (72%), promovarea toleranței și respectului reciproc prin activități non-formale (64,1%) și activități pentru creșterea coeziunii de grup (62,4%). În ceea ce privește intervențiile/facilitățile legate de raportarea actelor de bullying, 4 din 10 participanți (43,1%) au încredere în eficiența mecanismelor de raportare anonimă, în timp ce doar un sfert (25,6%) cred în utilitatea stabilirii unor profesori cărora să le fie sesizate incidentele și o proporție și mai mică (17,5%) cred în relevanța participării directe a copiilor prin desemnarea unor elevi cărora victimele bullyingului să le poată sesiza fenomenul.

Care credeți că ar fi cele mai potrivite intervenții pentru a limita fenomenul de bullying în mediul școlar?

Tabelul de mai jos indică modul în care fiecare măsură testată este preferată în mod special sau în măsură mai mică de fiecare categorie de participanți (luând în considerare factori precum experiența și poziția profesională și mediul în care funcționează școala).

INTERVENȚIE PROPUȘĂ	Preferată în mod special de:	Preferată în măsură mai mică de:
	+5pp față de media eșantionului	-5pp față de media eșantionului
activități pentru creșterea coeziunii de grup	- profesori cu sub 1 an experiență - consilieri școlari - Manageri școlari - Cadre didactice din București - Cadre didactice din urbanul mare	- profesori cu 5 – 10 ani de experiență - profesori de gimnaziu - cadre didactice din mediul rural
sanctiuni severe care să descurajeze astfel de comportamente	- profesori cu 5 – 10 ani de experiență - profesori de gimnaziu	- profesori cu sub 1 an experiență - consilieri școlari - Manageri școlari - profesori din învățământul primar

stabilirea unor profesori responsabili cărora elevii să le sesizeze situațiile de bullying	- profesori cu sub 1 an experiență - Profesori cu 1-5 ani de experiență - consilieri școlari	- profesori din învățământul primar
stabilirea unor elevi responsabili cărora colegii să le sesizeze situațiile de bullying	- Profesori cu 1-5 ani de experiență - consilieri școlari	- profesori din învățământul primar
mecanisme de raportare anonime care să permită victimelor să sesizeze de îndată situațiile de bullying	- profesori cu sub 1 an experiență - Profesori cu 1-5 ani de experiență - consilieri școlari - cadre didactice din București - Cadre didactice din urbanul mare	- profesori din învățământul primar - cadre didactice din mediul rural
campanii de conștientizare a părinților pentru a educa copiii într-o manieră pozitivă	- Consilieri școlari - Manageri școlari - cadre didactice din București	- cadre didactice din urbanul mic
explicarea consecințelor penale ale comportamentelor nepotrivite	- consilieri școlari - cadre didactice din urbanul mare	- profesori cu sub 1 an experiență - managerii școlari - profesori din învățământul primar - cadre didactice din urbanul mic
introducerea unor "ore de empatie" ca în alte țări	- profesori cu sub 1 an experiență - Profesori cu 1-5 ani de experiență - consilieri școlari - cadre didactice din București	- manageri școlari
consolidarea abilităților socio-emoționale ale elevilor în cadrul orelor de dezvoltare personală și dirigenție	- profesori cu sub 1 an experiență - Profesori cu 1-5 ani de experiență - consilieri școlari - cadre didactice din București - cadre didactice din urbanul mare	- profesori din învățământul primar - cadre didactice din mediul rural

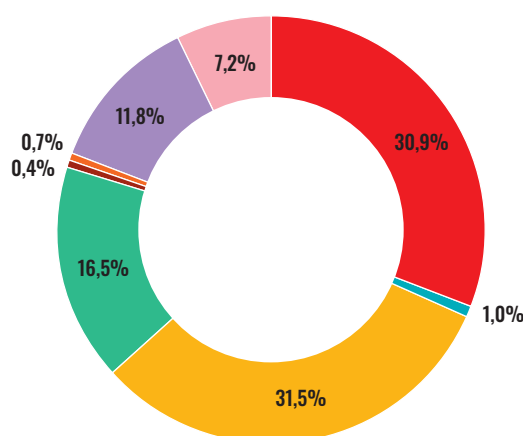
promovarea toleranței și respectului reciproc prin activități non-formale	- consilieri școlari - cadre didactice din București	- profesori din învățământul primar
invitarea de parteneri externi care să susțină activități antibullying	- consilieri școlari	- profesori cu sub 1 an experiență - profesori din învățământul primar - cadrele didactice din urbanul mic

Consilierii școlari manifestă deschidere față de majoritatea propunerilor, cu excepția celor de natură punitivă. Profesorii din învățământul primar se poziționează critic față de 8 dintre cele 11 soluții analizate. În ceea ce privește profesorii cu o experiență de peste 10 ani, aceștia se situează constant în media eșantionului, fără preferințe sau rezerve notabile.

Segmentul primar ar putea necesita o analiză sau o consultare suplimentară pentru a genera în colaborare cu aceștia măsuri ușor de integrat pentru elevii din acest ciclu de învățământ.

Analizând frecvența pe care respondenții o consideră potrivită pentru realizarea de activități antibullying, observăm că aproape o treime au indicat cele mai ridicate frecvențe: "în mod constant – ca parte a culturii școlii" (31,5%) și "ar trebui să fie abordate de fiecare profesor când observă comportamente nepotrivite între elevi" (30,9%), în timp ce un procent nesemnificativ de respondenți consideră că aceste activități nu reprezintă responsabilitatea școlii (0,4%) sau că ar trebui organizate doar în cadrul programului "Școala Altfel" (1%).

Cu ce frecvență considerați eficient a fi realizate activități antibullying în școala în care activați:

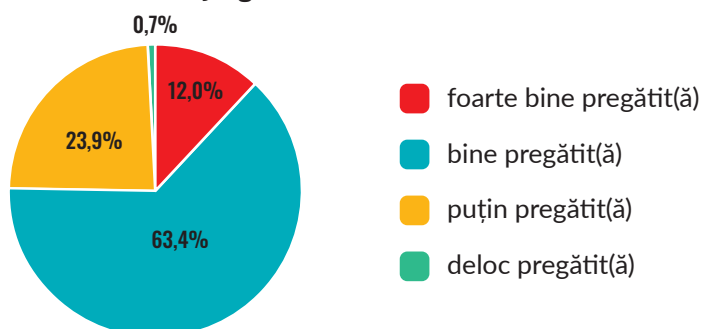

- Ar trebui să fie abordate de fiecare profesor când observă comportamente nepotrivite între elevi
- Exclusiv în cadrul Săptămânii Școala Altfel
- În mod constant – ca parte a culturii școlii
- Lunar
- Nu e responsabilitatea școlii
- Nu știu
- O dată pe modul
- Săptămânal

Nivel auto-evaluat de pregătire și surse de formare și informare pentru gestionarea bullyingului

Peste trei sferturi (75,4%) dintre participanții la sondaj se consideră bine și foarte bine pregătiți pentru a gestiona corespunzător bullyingul între elevi.

În ce măsură considerați că sunteți pregătit(ă) pentru a gestiona corespunzător fenomenul de bullying între elevi?

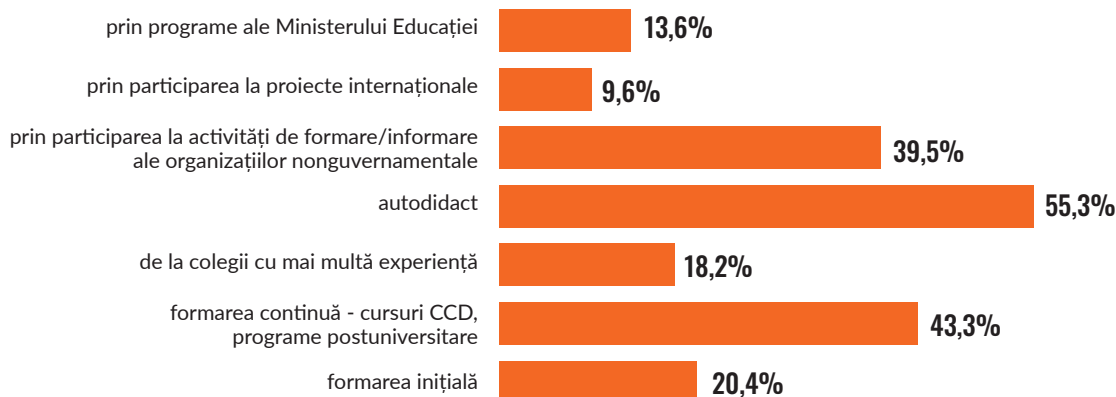

Analizând scorurile pe categorii de participanți la sondaj, se observă că profesorii cu o experiență medie (5-10 ani în profesie) raportează în măsură mai redusă un nivel ridicat de pregătire (69,6% pe primele două niveluri față de 75,4% media eșantionului), în timp ce consilierii școlari (81,4% pe primele două niveluri) și managerii școlari (80,5%) simt că dispun de o mai bună pregătire în acest domeniu.

Atunci când sunt întrebați de unde au obținut informațiile și abilitățile necesare pentru recunoașterea și gestionarea bullyingului, peste jumătate dintre participanții la sondaj afirmă că au realizat acest lucru autodidact (55,3% la nivelul eșantionului). Pe al doilea loc, a fost identificată formarea continuă (cursuri CCD, programe postuniversitare) - 43,3%, urmată de participarea la activități de formare/ informare ale organizațiilor nonguvernamentale (39,5% la nivel de eșantion).

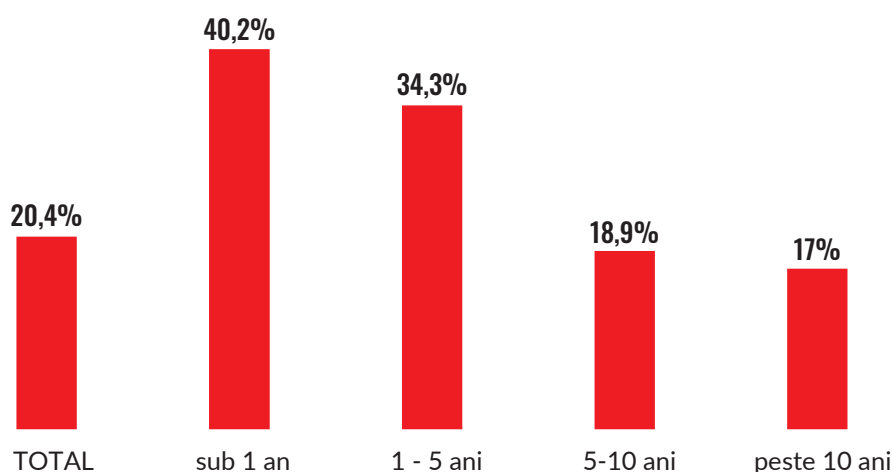
În ce context ați obținut informațiile și abilitățile necesare pentru recunoașterea și gestionarea fenomenului de bullying între elevi?

- răspunsuri multiple -

Importanța formării inițiale în pregătirea pentru recunoașterea și gestionarea fenomenului de bullying pare a fi în creștere în ultimii ani, în condițiile în care profesorii nou intrați în cariera didactică indică această sursă în măsură mult mai mare decât colegii cu experiență.

Formarea inițială ca sursă

Și consilierii școlari indică această sursă în măsură mai mare (36,6%), dar acest aspect este de înțeles având în vedere traseul educațional special al acestor profesioniști din domeniul educației.

Activitățile de formare sau informare ale organizațiilor nonguvernamentale joacă un rol extrem de important, reprezentând a treia sursă indicată, după învățarea autodidactă și formarea continuă, cu un nivel aproape dublu față de formarea inițială, aproape triplu față de programele inițiate de Ministerul Educației și de aproape patru ori mai mare decât participarea la programe/proiecte internaționale. De asemenea, programele organizațiilor neguvernamentale sunt de o importanță deosebită pentru consilierii și managerii școlari (cu ponderi de 56,6%, respectiv 56,4%).